



# CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

## AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

### HOTĂRÂREA NR. 572 din data de 01.11.2023

**Dosar nr.: 3/2022**

**Petiția nr.: 39/03.01.2022**

**Petent:** Sindicatul Național al Polițiștilor de Penitenciare - Filiala Penitenciar Bacău (în continuare SNPPBC)

**Reclamați:** Ministerul Justiției (în continuare M.J.) R1

Administrația Națională a Penitenciarelor (în continuare ANP) R2

Penitenciarul Bacău(în continuare PB)R3

**Obiect:** neacordarea sprijinului financiar pentru compensarea ratei la cumpărarea unei locuințe similar cu sprijinul financiar pentru plata chiriei.

#### **I. Numele, domiciliul sau reședința părților**

##### **Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului**

1. Sindicatul Național al Polițiștilor de Penitenciare - Filiala Penitenciar Bacău, cu sediul în str. G-ral Ștefan Gușe, nr. 3, mun. Bacău, jud. Bacău

##### **Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate**

2. Ministerul Justiției- cu sediul în str. Apolodor, nr. 17, sector 5, mun. București.

3. Administrația Națională a Penitenciarelor- cu sediul în mun. București, Sector 2, Str. Maria Ghiculeasca, nr. 47;

4. Penitenciarul Bacău- cu sediul în mun. Bacău, str. G-ral Ștefan Gușe, nr. 3, jud. Bacău;

#### **II. Procedura de citare a părților**

5. Prin adresa înregistrată cu nr. 39/03.01.2022 (filele 27-31) s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

6. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

7. Prin adresa înregistrată cu nr. 39/03.01.2022 (fila 27 la dosar) a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată cu nr. 745/31.01.2022 au fost citate părțile reclamate (filele 28-31 la dosar), cu solicitarea trimiterii punctelor de vedere de la fiecare parte, în

termen de 15 zile de la primirea prezentei și cu mențiunea faptului că ședințele de audiere se vor amâna, după caz, dacă aceștia nu se exprimă în scris.

**8.** De asemenea, C.N.C.D. solicită un răspuns scris cu privire la modalitatea de soluționare privind audierea părților în lipsă sau amânarea termenului, pe baza contextului epidemiologic și al procedurii precizate mai sus.

**9.** Prin adresa înregistrată cu nr. 1426/24.02.2022 R3 transmite punct de vedere (filele 32-37 la dosar), existând dovada primirii corespondenței. Tot în cuprinsul adresei înregistrate cu nr. 1426/24.02.2022, se menționează faptul că partea reclamată S.G. este organismul care deține calitatea de autoritate publică ce poate fi citată în acest dosar. Reclamantul anterior menționat a dispus reprezentarea prin, consilier juridic L. A.

**10.** Prin adresa înregistrată cu nr. 1494/25.02.2022 R2 transmite punct de vedere (filele 38-44 la dosar), existând dovada primirii corespondenței.

**11.** Prin adresa înregistrată cu nr. 1532/28.02.2022 petentul transmite punct de vedere (fila 46 la dosar), existând dovada primirii corespondenței.

**12.** Prin adresa înregistrată cu nr. 1775/09.03.2022 R1 transmite punct de vedere (filele 47-49 la dosar), existând dovada primirii corespondenței.

**13.** Prin adresa înregistrată cu nr. 8174/14.11.2022, petentul solicită prezentarea stadiului de soluționare a dosarului nr. 3/2022, în baza adresei înregistrate cu nr. 39/03.01.2022 sau prezentarea soluției (filele 50-56).

### **III. Susținerile părților**

#### **Susținerile petentului**

**14.** Prin petiția înregistrată sub nr. 39/03.01.2022 petentul acuză părțile reclamate de încălcarea dispozițiilor art. 2, alin. (1), (2), (3), (4), (6), art. 10, lit h), art. 26 și următoarele din OUG 137/2000, modificată și completată ulterior, raportat la următorii membri :B.G., C.C., G.C., P.R.M., P.G., P.L., S.A., S.A., T.I., G.I., L.I.

**15.** Membrii sindicatului menționați mai sus sunt angajați ai P. B.- R3. Aceștia au beneficiat de dreptul de decontare a chiriei, asigurat în baza Legii nr. 293/2004, drept la care au renunțat în vederea achiziționării unei locuințe printr-un credit ipotecar/imobiliar, în baza prevederilor în vigoare din Legea nr. 293/2004, respectiv din Legea 145/2019.

**16.** Prin adresa nr. 57/08.10.2021, înregistrată de A.N.P. sub nr. 3402/09.11.2021 (filele 6-7 la dosar), membrii sindicatului mai sus menționați au trimis sesizări (filele 15-26 la dosar) către P.B. , A. N.P și Ministerului Justiției (prin intermediul organizației sindicale) pentru a beneficia de dreptul compensării lunare pentru plata ratei aferentă creditului ipotecar/ imobiliar contractat de fiecare. Prin adresele înregistrate cu nr. 3402/24.11.2021 (filele 8-9 la dosar), nr. 3440/17.10.2021 (fila 14 la dosar) și nr. 172676/DJ/25.11.2021 (fila 12-13 la dosar), se menționează faptul că informarea privind acordarea drepturilor solicitate a fost realizată, iar răspunsul la solicitarea petenților a fost nefavorabil, motivat de faptul că aceste drepturi se acordă odată cu data intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019, respectiv 02.08.2021, iar în majoritatea cazurilor cererilor depuse de către petenți aceștia au achiziționat locuințele înainte de 02.08.2021.

17. Petentul depune la dosar și răspunsul primit de la A. N. P. la plângerea prealabilă formulată de către acesta, prin care se precizează că acordarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 145/2019 se aplică doar începând cu data intrării în vigoare a legii și numai cu îndeplinirea condițiilor necesare de către fiecare solicitant (filele 10-11 la dosar).

18. Petentul mai precizează că nu există nicio prevedere legală care să restricționeze acordarea dreptului solicitat prin încheierea contractelor după data de 02.08.2021, fără a se aplica legea în vigoare de la momentul contractărilor de către majoritatea membrilor din sindicat.

19. Petentul face trimitere la punctul de vedere din Hotărârea nr. 884/2020 a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării conform căreia *„suntem în prezenta unei inechități în ceea ce privește, acordarea unui beneficiu în domeniul exercitării profesiei, pentru aceeași categorie de angajați, care îndeplinesc condițiile de eligibilitate, se afla în situații identice, dar care nu pot beneficia de acestea întrucât nu sunt prevăzute prevederi care să reglementeze situația acestora”*

20. Concluzionând, petentul susține existența unei inechități privind respectarea și aplicarea cadrului legal specificat, bazate pe restrângerea acordării dreptului de compensare a ratei creditelor contractate de către membrii sindicali pe care îi reprezintă.

21. Prin adresa înregistrată cu nr. 1402/21.02.2023, C.N.C.D. transmite petentului cel de-al doilea exemplar al punctelor de vedere formulate de către părțile reclamate, respectiv 1775/09.03.2022, 1426/24.02.2022 și 1494/25.02.2022, în vederea formulării de concluzii scrise (fila 57 la dosar).

22. Petentul nu a transmis concluzii scrise.

### **Sușinerile părții reclamate- Ministerul Justiției – Reclamat 1**

23. Prin adresa înregistrată sub nr. 1775/09.03.2022, reclamatul 1 a comunicat punct de vedere (filele 47-49 la dosar).

24. Reclamatul 1 invocă excepția necompetenței C.N.C.D., susținând că CNCD nu are competența de a cenzura modul de aplicare și interpretare a legii, această prerogativă revenind instanțelor de judecată.

25. Reclamatul 1 precizează că în petiția formulată se pretinde că atât legislația primară cât și cea subsecventă susțin pretențiile la acordarea compensației lunare pentru chirie, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului, dar nu reiese în ce constă tratamentul discriminatoriu imputabil Ministerului Justiției. De asemenea, pe de altă parte, în mod contradictoriu, prin memoriu se arată și că „modificările aduse prin Legea 145/2019 au efecte discriminatorii în sistemul penitenciar, chiar în cadrul aceluiași angajator, respectiv ordonator de credite, prin nespecificarea situației celor care au contractat creditul anterior intrării în vigoare a legii mai sus precizate”, fiind astfel invocate anumite lacune ale Legii nr. 145/2019. Având în vedere cele menționate Reclamatul 1 consideră că nu doar că nu revine Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența de a analiza caracterul discriminatoriu al unei norme cuprinse într-o lege, și cu atât mai puțin al lipsei unei reglementări, însă nici măcar Curtea Constituțională „nu se

poate substitui legiuitorului pentru adăugarea unor noi prevederi celor instituite și nici „nu-și poate asuma rolul de a crea, abroga sau de a modifica o normă juridică” în caz contrar, instanța de contencios constituțional s-ar transforma într-un legislator pozitiv, ceea ce ar contraveni dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării”.

**26.** Concluzionând, Reclamatul 1, susține că art. 111 alin. (2) din Legea nr. 145/2019 prevede neechivoc faptul că „*Polițiștii de penitenciare (...) care nici ei și nici soțul/soția sau copiii aflați în întreținere nu au în proprietate o locuință în localitatea unde își desfășoară activitatea au dreptul la compensarea lunară a chiriei în quantum de până la 50% din salariul lunar net, dar nu mai mult decât chiria prevăzută în contractul de închiriere încheiat în condițiile legii, inclusiv pentru locuințele atribuite de către autoritățile administrației publice locale sau pentru locuințele de serviciu*”, rezultă că deținerea în proprietate a unei astfel de locuințe, la data intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019, de către persoanele arătate, determină atât lipsa beneficiului la compensarea lunară a chiriei, cât și, pe cale de consecință, inexistența dreptului la compensația lunară a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar/ imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a locuinței. Așadar, în temeiul dispozițiilor legii, beneficiul dreptului în discuție nu putea reveni decât polițiștilor de penitenciare care, în condițiile stabilite de Legea nr. 145/2019, dobândesc proprietatea unei locuințe după data intrării în vigoare a acesteia, extinderea acestui beneficiu și în privința celor care achiziționaseră o locuință, în această modalitate, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019 fiind, în mod evident, contrară legii.

## **Sușinerile părții reclamate - Administrația Națională a Penitenciarelor- Reclamatul 2**

**27.** Prin adresa înregistrată sub nr. 1494/25.02.2022, partea reclamată 2 a comunicat punctul de vedere prin care prezintă aspectele invocate de către A.N.P. și în cuprinsul întâmpinării depuse în Dosarul nr. 3711/110/2021, aflat pe rolul Tribunalului Bacău Secția a II-a Civilă și de Contencios Administrativ și Fiscal, cu același obiect și reclamat.

**28.** Reclamatul 2 invocă excepția de tardivitate raportat la prevederile Ordinului C.N.C.D. nr. 144/2008, art. 21, motivând că petentul are cunoștința de dispozițiile Legii nr.145/2019 de la momentul publicării în Monitorul Oficial - 30.07.2019, iar în ceea ce privește Ordinul ministrului justiției nr.482/C/2020 din 11.02.20220.

**29.** De asemenea, reclamatul 2 invocă excepția de vădită necompetență a Consiliului, în baza art. 28 Ordinului C.N.C.D. nr. 144/2008, susținând faptul că C.N.C.D. nu deține „*competența, în activitățile sale jurisdicționale, de a anula textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative*”.

**30.** Reclamatul 2 menționează totodată faptul că art. 111 din Legea nr. 145/2019 este implementat prin Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020, iar A.N.P.-aparatură centrală nu este autorul niciunui text din cele invocate de reclamant ca fiind discriminatorii.

Aceste acte normative, publicate în Monitorul Oficial se bucură de prezumția legalității, iar instituția este obligată să le aducă la îndeplinire întocmai, în acest sens A.N.P. - aparat central nu are nicio calitate procesuală.

**31.** Mai mult, reclamatul 2 consideră că ar trebui să se solicite clarificări din partea structurii sindicale pentru a se cunoaște fiecare caz în parte și ce pretenții au membrii acestuia, având în vedere faptul că la nivelul sistemului penitenciar există trei tipuri de norme care reglementează aspecte/drepturi diferite din punct de vedere al implicațiilor financiare, în ceea ce privește personalul propriu, astfel: compensația lunară pentru chirie; compensația lunară a ratei la creditul imobiliar denumită în Legea nr. 145/2019 ca și compensație lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului sau contractului de vânzare - cumpărare cu plata în rate, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare- cumpărare cu plata în rate; sprijin pentru achiziționarea o dată în carieră a unor locuințe.

**32.** Sprijinul pentru achiziționarea o singură dată în carieră a unei locuințe nu se acordă în niciuna din instituțiile din sistemul de apărare, iar în sistemul penitenciar sprijinul nu se acordă întrucât Guvernul României nu a adoptat o hotărâre de guvern în acest sens

**33.** În ceea ce privește compensația pentru chirie, respectiv compensația lunară pentru chirie pentru plata ratei sau a unei fracții din rata aferentă creditului, Reclamatul 2 susține că acestea sunt diferite ca izvor juridic, au o finalitate diferită și fiecare dintre ele are condiționalități.

**34.** Reclamatul precizează, de asemenea, că în lipsa lămuririlor din partea petentului nu se deduce ce anume se solicită pentru angajații reprezentați de organizația sindicală, îndeosebi avându-se în vedere faptul că organizația sindicală reclamantă se referă în argumentația cererii de chemare în judecată atât la compensarea chiriei, cât și la compensarea ratei creditului imobiliar, dar și la dispoziții legale abrogate (Legea nr. 293/2004).

**35.** Reclamatul 2 susține că doar conducerea P.B, reclamatului 3 are capacitatea juridică de a pune în executare o hotărâre favorabilă reclamațiilor (emiterea deciziilor administrative, alocarea drepturilor, plata efectivă etc.) deoarece petentul nu are niciun raport de serviciu cu A.N.P..

**36.** În ceea ce privește aspectele de fond prezentate de organizația sindicală, reclamatul 2 precizează că organizația sindicală (petenta) utilizează trei noțiuni diferite pentru justificarea aceluiași scop. Mai mult decât atât, organizația sindicală invocă inclusiv norme legale abrogate (Legea nr. 293/2004), considerând în mod eronat faptul că efectele unei legi abrogate sunt translatabile la noua situație juridică dată de Legea nr. 145/2019 (care a abrogat Legea nr. 293/2004). Reclamatul 2 consideră necesare câteva precizări inclusiv cronologice asupra cadrului normativ, dar și asupra izvorului juridic prezent și trecut al drepturilor invocate de organizația sindicală în cererea de chemare în judecată.

**37.** Actualmente cadrul legal în vigoare este dat de Legea nr. 145/2019 Statutul polițiștilor de penitenciare care stipulează:

Compensația pentru chirie, la art. 111 alin. 2: „*Polițiștii de penitenciare cărora nu li s-a acordat locuință potrivit prevederilor alin. (1) și care nici ei și nici soțul/soția sau copiii*



*aflați în întreținere nu au în proprietate o locuință în localitatea unde își desfășoară activitatea au dreptul la compensarea lunară a chiriei în cuantum de până la 50% din salariul lunar net, dar nu mai mult decât chiria (...)*”

Compensația pentru rata creditului imobiliar, la art. 111 alin.9 „*Polițiștii de penitenciare care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit alin. (2) și care contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate*”.

Sprijinul pentru achiziția sau construirea o dată în carieră a unui imobil, la art. 109 alin.(1) „*Polițiștii de penitenciare vor fi sprijiniți în construirea sau cumpărarea, o singură dată în timpul carierei profesionale, a unei locuințe proprietate personală, în localitatea în care își are sediul unitatea la care sunt încadrați, din fondurile Administrației Naționale a Penitenciarelor sau alte fonduri guvernamentale, în condițiile legii. Criteriile și condițiile de sprijin prevăzute la alin. (1) se stabilesc prin Hotărâre a Guvernului.*”

**38.** Anterior, Legea nr 293/2004 (abrogată în prezent) reglementa doar două situații: Compensația pentru chirie la art. 40 alin.2 „*Funcționarii publici cu statut special cărora nu li s-a acordat locuință potrivit prevederilor alin. (1) și care nici ei și nici soțul/soția nu au în proprietate o locuință în localitatea unde își desfășoară activitatea au dreptul la compensarea lunară a chiriei în cuantum de până la 50% din venitul net realizat lunar, dar nu mai mult decât chiria prevăzută în contractul de închiriere încheiat în condițiile legii.* ”

Sprijinul pentru achiziția sau construirea o dată în carieră a unui imobil la art.38 „(1) *Funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare vor fi sprijiniți în construirea sau cumpărarea, o singură dată în timpul carierei profesionale, a unei locuințe proprietate personală, în localitatea în care își are sediul unitatea la care sunt încadrați, din fondurile Administrației Naționale a Penitenciarelor sau alte fonduri guvernamentale, în condițiile legii. (3) Criteriile și condițiile de sprijin prevăzute la alin. (1) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului*”.

**39.** În ceea ce privește sprijinul pentru achiziționarea unui imobil, Reclamatul 2 susține că raportat la cadrul legal menționat anterior, se poate constata faptul că nici pe perioada aplicării Legii nr. 293/2004, nici pe actuala Lege nr. 145/2019 nu a fost emisă hotărârea prin care Guvernul României să stabilească care sunt criteriile și condițiile prin care să se acorde sprijinul pentru achiziția sau construirea o dată în carieră a unui imobil. Cu alte cuvinte, din anul 2004 până în prezent nu a fost adoptat de Guvernul României nici un act care să obiectiveze acest drept al angajaților sistemului penitenciar, funcționari publici cu statut special - polițiști de penitenciare. Pentru nici un moment nu s-a pus problema acordării acestui drept în sistemul penitenciar, întrucât lipsea baza legală care să permită implementarea lui. În ceea ce privește acest capăt de cerere privind acordarea sprijinului pentru construirea sau achiziționarea unui imobil, organizația sindicală reclamantă a formulat o cerere prin

care solicită obligarea pârâților la sprijinul în construirea sau cumpărarea, o singură dată în timpul carierei profesionale, a unei locuințe proprietate personală conform art. 109 din Legea 145/2019 (art. 38 din Legea nr. 293/2004). În acest sens având în vedere dispoziția legală pe care își întemeiază acțiunea petentul, aceasta prevede că sprijinul se va acorda prin raportare strictă la „Criteriile și condițiile de sprijin prevăzute de alin. (1) respectiv, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului”, ori, în condițiile lipsei altor dispoziții legale în acest sens și a inexistenței unei hotărâri de Guvern care să reglementeze criteriile și condițiile de sprijin, câtă vreme dispozițiile art. 111 din aceeași lege, privitoare la atribuirea locuinței de serviciu și compensarea lunară a chiriei nu se aplică prin „coroborare” ori „asemănare”, nu există temei legal pentru a da satisfacție pretențiilor reclamantilor. La acest moment nu există mecanismul juridic de a obliga instituțiile pârâte la acordarea ajutorului pentru construirea/cumpărarea unei locuințe, neexistând un act normativ subsecvent Legii nr. 145/2019 (și nici în cazul Legii nr. 293/2004) care să reglementeze criteriile și condițiile de sprijin.

**40.** Așadar, în condițiile în care nu este reglementat quantumul sprijinului de care ar putea beneficia funcționarul public cu statut special și nici condițiile și criteriile de acordare, Reclamatul 2 susține că suntem în prezența doar a unei intenții a legiuitorului de a acorda funcționarilor publici unele drepturi de natură salarială, intenție materializată prin instituirea drepturilor, dar nefinalizată deoarece nu este stabilit quantumul acestora sau criteriile pe baza cărora pot fi calculate.

**41.** Referitor la susținerea petentului cum că prin neaplicarea prevederilor art. 109 (din Legea nr. 145/2019) membrii de sindicat enumerați ar fi discriminați în raport cu cei cărora li se aplică prevederile art. 111 din aceeași lege, Reclamatul 2 precizează că temeiul legal pentru cele două drepturi prevăzute este diferit: astfel, acordarea unei locuințe de serviciu /decontarea chiriei se face în baza art. 111 din lege, iar ajutorul pentru achiziționarea unei locuințe este reglementat în art. 109 din actul normativ menționat.

**42.** Reclamatul 2 susține de asemenea că în prezent, polițiștii din penitenciare din cadrul A.N.P. și unitățile subordonate beneficiază, dacă îndeplinesc condițiile legale, lunare, de unul dintre cele două drepturi: Compensarea lunară a chiriei în quantum de până la 50% din venitul net lunar, în conformitate cu dispozițiile art. 111 alin. 2 din Legea nr. 145/2019 și compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului ratei pentru creditul imobiliar, în conformitate cu dispozițiile art. 111 alin. 9 din Legea nr. 145/2019 (compensația ratei lunare la credit imobiliar).

**43.** În ceea ce privește acordarea compensației pentru chirie, dar și a compensației lunare a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului imobiliar (compensația ratei lunare la credit imobiliar), Reclamatul 2 precizează că din punct de vedere al cadrului legal art. 111, alin. (9), (11) și (13) din Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare (act normativ intrat în vigoare la data de 02.08.2019) în conformitate cu care:

*„(9) Polițiștii de penitenciare care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit alin. (2) și care contractează un credit ipotecar/imobiliar*

*destinat achiziționării unei locuințe sau încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate. În această situație, compensația lunară pentru chirie se acordă în cuantumul prevăzut la alin. (2), dar nu poate depăși rata lunară plătită pentru creditul ipotecar/imobiliar sau pentru contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate.*

*(11) în situația prevăzută la alin. (9) compensația lunară pentru chirie se acordă pentru o singură locuință achiziționată pe timpul carierei. Compensația lunară pentru chirie nu se poate acorda concomitent pentru situația prevăzută la alin. (2) și pentru situația prevăzută la alin. (9), caz în care polițistul de penitenciare optează pentru una dintre aceste situații.*

*(13) Condițiile de acordare a drepturilor prevăzute de prezentul articol se stabilesc prin ordin al ministrului justiției”*

**44.** Conform art. 25 alin. (1) din Ordinul ministrului justiției nr. 482/C/2020 privind stabilirea condițiilor de acordare în beneficiul polițiștilor de penitenciare a compensației lunare a chiriei, precum și a compensației lunare a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a locuinței, cu modificările și completările ulterioare: Polițiștii de penitenciare care au contractat un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau care au încheiat un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe după data intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare, și până la intrarea în vigoare a prezentului ordin beneficiază de compensația lunară a chiriei care poate fi utilizată pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rată, de la data depunerii cererii la compartimentul resurse umane, dacă la acel moment îndeplineau condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie.

**45.** Se remarcă astfel existența a două situații diferite, elementul definitoriu fiind data achiziției imobilului (înainte sau după intrarea în vigoare a Legii nr. 145/2019), în raport cu această dată fiind aplicabil fie art. 109, fie art. 111 din lege.

**46.** Reclamatul 2 precizează faptul că „*pot beneficia de plata compensației lunare a chiriei, precum și de plata compensației lunare a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a locuinței polițiștii de penitenciare care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 111 din Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare, una dintre acestea fiind aceea ca nici polițiștii și nici soțul/soția sau copiii aflați în întreținere să nu aibă în proprietate o locuință în localitatea unde își desfășoară activitatea. În acest sens, Reclamatul 2 precizează faptul că reclamantii dețineau (la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019) o locuință în localitatea unde își desfășurau activitatea în momentul solicitării plății compensației lunare a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate, motiv pentru care nu îndeplineau una dintre condițiile*



precizate în Legea 145 din 2019 (legea neputând retroactiva situațiilor născute anterior intrării ei în vigoare), astfel, art. 111, alin. (2) precizează că „*Polițiștii de penitenciare cărora nu li s-a acordat locuință potrivit prevederilor alin. (1) și care nici ei și nici soțul/soția sau copiii aflați în întreținere nu au în proprietate o locuință în localitatea unde își desfășoară activitatea au dreptul la compensarea lunară a chiriei în cuantum de până la 50% din salariul lunar net, dar nu mai mult decât chiria prevăzută în contractul de închiriere încheiat în condițiile legii, inclusiv pentru locuințele atribuite de către autoritățile administrației publice locale sau pentru locuințele de serviciu. În situația inexistenței unui fond locativ corespunzător în localitatea unde își desfășoară activitatea, contractul de închiriere poate avea ca obiect o locuință situată într-o localitate aflată la o distanță de maximum 70 km, în cazul în care nici polițistul de penitenciare și nici soțul/soția sau copiii aflați în întreținere nu au în proprietate personală o locuință în acea localitate sau în altă localitate situată mai aproape de locul de muncă*” Astfel, cei în cauză dobândiseră dreptul de proprietate asupra unui imobil anterior intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019, în contextul în care este evident că Legea 145/2019 nu poate retroactiva în lipsa unei dispoziții exprese în cuprinsul ei. Or, legiuitorul nu a avut în vedere acordarea compensației pentru situațiile de achiziționare de locuințe anterioare Legii nr. 145/2019, neexistând niciun text normativ care să impună o asemenea obligație reclamatului 2 sau unităților subordonate.

**47.** Aceste aspecte au făcut obiectul verificărilor la nivelul unității, iar cei în cauză au fost încunoștințați în acest sens.

**48.** Domnii B.G., C.C., P.G.E., P.L., și doamna S. (T.) I. au achiziționat locuința anterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019, neîndeplinind condiția prevăzută de art. 3 lit. a din OMJ 482/c/2020.

**49.** În cazul domnului G.C. și doamnelor S.A. și S. A., , acestea au achiziționat o locuință anterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019, neîndeplinind condiția prevăzută de art. 3 lit. a din OMJ 482/c/2020, dar în cazul lor, suplimentar, nu este respectată nici cerința locuinței în localitatea în care se află situat locul de muncă (art. 111 alin.2). În cazul acestora, locuințele sunt achiziționate în satul Tescani respectiv Hemeiuș, în contextul în care în Bacău există suficiente imobile în vânzare.

**50.** În cazul domnului P. R. M. acesta a achiziționat locuința anterior încadrării în sistemul penitenciar.

**51.** Raportat la cadrul legal incident, Reclamatul 2 concluzionează că cei în cauză nu pot beneficia de compensația lunară pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate deoarece data achiziționării imobilului este anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare. În cazul domnului P.R.M., deși a achiziționat locuința ulterior intrării în vigoare a Legii 145/2019, achiziția a fost încheiată anterior dobândirii calității de polițist de penitenciare, sens în care îi sunt aplicabile prevederile art. 111, alin. (2) din Legea nr. 145/2019.

**52.** Prin adresa înregistrată cu nr. 1659/02.03.2023 (filele 61-69 la dosar) reclamatul comunică faptul că își menține punctul de vedere transmis la dosar, și, de asemenea,

menționează faptul că petenții au solicitat în instanță (Dosarul nr. 3711/110/2021) acordarea compensației lunare a chiriei pentru plata ratei aferentă creditului destinat achiziționării/ constituirii unei locuințe, iar Curtea de Apel Bacău le-a respins recursul, pronunțând în acest sens Decizia nr. 736/2022, definitivă. Astfel, se arată că obiectul prezentei spețe se regăsește și în cazul dosarului menționat anterior. (fila 62 la dosar

### **Sușinerile părții reclamate - Penitenciarul Bacău – Reclamatul 3**

**53.** Prin adresa înregistrată cu nr. 1426/24.02.2022, partea reclamată 3 a comunicat punctul de vedere.

**54.** Precizează faptul că petentul a formulat deja două plângeri prealabile, prin care a solicitat acordarea drepturilor de compensare a ratei lunare pentru creditele contractate de către cei 11 membri sindicali, care la data redactării prezentei note, se află pe rolul instanței de judecată (Dosar nr. 3711/110/2021- Tribunalul Bacău, Secția de Contencios Administrativ).

**55.** Consideră că prevederile art. 109, alin. (1) din Legea nr. 145/2019 nu pot fi aplicate decât prin raportare la alin. (3), iar la momentul scrierii notei solicitările formulate de către petent nu au putut fi soluționate favorabil;

**56.** În ceea ce privește solicitarea acordării drepturilor potrivit art. 111, alin. (9) din Legea nr. 145/2019, cu raportare la O.M.J. nr. 482/C/2020, reclamatul precizează că doar un membru de sindicat din cei 11 reprezentanți de sindicat a achiziționat un imobil după data de 02.08.2019, dar acesta nu avea calitatea de polițist de penitenciare la data achiziționării imobilului.

**57.** Având în vedere prevederile legale mai sus menționate, Reclamatul 3 afirmă faptul că membrii sindicatului nu îndeplineau condițiile și nici nu se încadrau în dispozițiile legale pentru a li se acorda drepturile solicitate.

**58.** Concluzionând, reclamatul 3 solicită respingerea prezentei sesizări ca fiind neîntemeiată.

**59.** Prin adresa înregistrată sub nr. 1913/09.03.2023 reclamatul 3 transmite concluzii scrise, (fila 91 la dosar).

**60.** Petenții cuprinși în sesizare au pierdut procesul intentat în contencios administrativ în dosarul numărul 3711/110/2021 având ca obiect acordarea compensației lunare a chiriei pentru plata ratei. Prin Hotărârea Civilă numărul 736/2022, definitivă, Curtea de Apel Bacău - Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal precizează faptul că reclamatul 3 a aplicat corect dispozițiile art. 111 din legea nr. 145/2019, constatând ca nefondat recursul declarat de recurenți.

**61.** În aceeași ordine de idei, Curtea de Apel Bacău reține faptul că deținerea unei locuințe în proprietate la data intrării în vigoare a legii conduce la inaplicabilitatea dispozițiilor art. 111, alin. (2) din legea nr. 145/2019, în condițiile în care polițistul de penitenciare în cauză nu beneficia de dreptul la acordarea compensației pentru plata chiriei, prin urmare, data încheierii contractului de vânzare-cumpărare nu este importantă prin prisma aplicării pentru trecut a dispozițiilor art. 111, alin. (2) din Legea nr. 145/2019, ci ca urmare a faptului că deținerea unui imobil în proprietate la data intrării în vigoare a legii îl lipsește pe titular de dreptul de a primi compensația pentru chirie.

## Motivele de fapt și de drept

### IV. Cadrul legal aplicabil

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză.

#### Constituția României

##### Art. 1

*„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate”.*

##### Art. 16 – Egalitatea în drepturi

*„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

#### O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

##### Art. 2

*„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

##### Art. 20

*(6) „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament”.*

#### Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare

##### Art.17

*„Polițistul de penitenciare care îndeplinește condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie și optează pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a locuinței beneficiază de acest drept dacă îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 3.,*

##### Art. 109

*(1) „Polițiștii de penitenciare vor fi sprijiniți în construirea sau cumpărarea, o singură dată în timpul carierei profesionale, a unei locuințe proprietate personală, în localitatea în care își are sediul unitatea la care sunt încadrați, din fondurile Administrației*



*Naționale a Penitenciarelor sau alte fonduri guvernamentale, în condițiile legii. Criteriile și condițiile de sprijin prevăzute la alin. (1) se stabilesc prin Hotărâre a Guvernului.”*

#### **Art. 111**

*(2) „Polițiștii de penitenciare cărora nu li s-a acordat locuință potrivit prevederilor alin. (1) și care nici ei și nici soțul/soția sau copiii aflați în întreținere nu au în proprietate o locuință în localitatea unde își desfășoară activitatea au dreptul la compensarea lunară a chiriei în cuantum de până la 50% din salariul lunar net, dar nu mai mult decât chiria (...)”*

*„(9) Polițiștii de penitenciare care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit alin. (2) și care contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate. În această situație, compensația lunară pentru chirie se acordă în cuantumul prevăzut la alin. (2), dar nu poate depăși rata lunară plătită pentru creditul ipotecar/imobiliar sau pentru contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate.*

*(11) în situația prevăzută la alin. (9) compensația lunară pentru chirie se acordă pentru o singură locuință achiziționată pe timpul carierei. Compensația lunară pentru chirie nu se poate acorda concomitent pentru situația prevăzută la alin. (2) și pentru situația prevăzută la alin. (9), caz în care polițistul de penitenciare optează pentru una dintre aceste situații.*

*(13) Condițiile de acordare a drepturilor prevăzute de prezentul articol se stabilesc prin ordin al ministrului justiției”*

#### **Ordinul Ministrului Justiției nr. 482/C/2020**

##### **Art. 15**

*(1) „Polițiștii de penitenciare care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie și care contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe beneficiază de compensația lunară a chiriei pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate.”*

#### **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curții Constituționale:**

*„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.*

## Convenția Europeană a Drepturilor Omului

### Art. 14

*“Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.”*

### Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un **tratament juridic diferențiat**”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

### Aplicarea principiilor la speță

**62. În fapt**, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare, Colegiul director fiind chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a documentelor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin aplicarea unui potențial tratament nefavorabil prin restricționarea accesului la anumite drepturi prevăzute de lege.



63. Colegiul director reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație în care petentul reclamă prevederile Legii nr.145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare prin aplicarea dispozițiilor art. 111, precum și a Ordinului OMJ nr. 482/C/2020.

64. Pe cale de excepții, Colegiul director urmează să respingă excepția de necompetență invocată de părțile reclamate motivat de faptul că nu este vorba de interpretarea și aplicarea legii, ci de aspecte care sunt cuprinse în prevederile Legii nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, respectiv dispozițiile art.111, precum și cele prevăzute de Ordinul OMJ nr. 482/C/2020.

65. Astfel, Colegiul director va analiza dacă aspectele sesizate sunt incidente prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, având în vedere **Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008**, pe motiv că în speță sunt sesizate aspecte care sunt cuprinse în prevederile Legii nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare. **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale stabilește următoarele: *„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.*

66. Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

67. Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit. c), precum și art. 20 în ansamblu reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, „înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării”. În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art. 2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

68. Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin Ordonanța de urgență a Guvernului

nr.75/2008, a, modificarea legislativă prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

**69.** În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

**70.** Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege.

**71.** Se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000. Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art. 20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

**72.** Având în vedere aceste aspecte, Colegiul admite excepția necompetenței CNCD conform deciziei Curții Constituționale raportat la obiectul cauzei și emite un punct de vedere conform prevederilor art. 18 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000, care prevede: *„Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea*

*dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.”*

## **PUNCT DE VEDERE**

**73.** Potrivit O.G. nr. 137/2000, prin art. 2 alin. 1: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

**74.** În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*.

**75.** CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (*ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996*).

**76.** În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.

**77.** Colegiul director analizează posibila întrunire a elementelor constitutive ale unei fapte de discriminare.

**78.** Astfel, pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;
- c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;
- d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

**79.** Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

**80.** Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

**81.** Astfel, suntem în prezența unei inechități în ceea ce privește acordarea unui beneficiu în domeniul exercitării profesiei, pentru aceeași categorie de angajați, care, se află în situații identice, dar care nu pot beneficia de acesta întrucât nu sunt prevăzute norme tranzitorii care să reglementeze situația acestora, respectiv, în prezenta cauză, petenții dobândiseră dreptul de proprietate asupra unui imobil anterior intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019, astfel domnii B.G., C.C., P.G.E., P.L., și doamna S. (T.) I. au achiziționat locuința anterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019, neîndeplinind condiția prevăzută de art. 3 lit. a din OMJ 482/c/2020. În cazul domnului G.C. și doamnelor S.A. și S.A., aceștia au achiziționat o locuință anterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 145/2019, neîndeplinind condiția *prevăzută de art. 3 lit. a din OMJ 482/c/2020*, dar în cazul lor, suplimentar, nu este respectată nici cerința locuinței în localitatea în care se află situat locul de muncă (art. 111 alin.2), (locuințele sunt achiziționate în satul Tescani respectiv Hemeiuș). În cazul domnului P. R. M. acesta a achiziționat locuința anterior încadrării în sistemul penitenciar.

**82.** Astfel petenții nu mai pot beneficia de aceste facilități, întrucât la momentul intrării în vigoare a noilor prevederi, cei în cauză dobândiseră deja dreptul de proprietate asupra unui imobil, context în care Legea 145/2019 nu poate retroactiva în lipsa unei dispoziții exprese în cuprinsul ei.

**83.** De aici, Colegiul director constată că modificările aduse prin Legea nr. 145/2019, privind statutul polițiștilor de penitenciare, au efecte discriminatorii în sistem, prin lipsa unor norme tranzitorii care să reglementeze situația celor care se află în situații comparabile și nu din perspectiva unor interpretări diferențiate ale legii.

**84.** Deși în esență se află în situații comparabile, analogice, prin introducerea modificărilor prevederilor legale, cei care au contractat creditul ipotecar anterior apariției noilor prevederi legale sunt dezavantajați, neputând beneficia de facilitățile acordate.

**85.** Colegiul director consideră că s-ar impune o armonizare a actelor normative în sensul ca acestea să nu mai contravină principiului discriminării.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR  
HOTĂRĂȘTE:**

1. Respingerea excepției de necompetență a CNCD privind interpretarea și aplicarea legii invocată de părțile reclamate;
2. Neincidența Consiliului având în vedere **Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008**;
3. Emiterea unui punct de vedere;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

**VI. Modalitatea de plată a amenzii**

Nu este cazul

**VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita**

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

**Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări:**

**ASZTALOS CSABA FERENC – Membru**

**DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru**

**GRAMA HORIA – Membru**

**JURA CRISTIAN – Membru**

**OLTEANU CĂTĂLINA – Membru**

**RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru**



Redactat la data de 07.11.2023

Motivele de fapt și de drept: CVR/NCV

**Notă:** Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile, potrivit *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu.

